

ORGANIZED CRIME - EXPRESSION OF THE HUMAN EVIL FROM THE PERSPECTIVE OF NATIONAL IDENTITY

Agata Mihaela Popescu, Prof., PhD, "Dimitrie Cantemir" University of Bucharest and Alexandra Nistor-Lung, PhD Candidate, "Alexandru Ioan Cuza" Police Academy, Bucharest

Abstract: Globalization, this phenomenon so controversial, emerged from the need to decrease the sense of isolation felt in many developing countries. As the great economist Joseph E. Stiglitz said, globalization is a reality and now, more than ever, we depend on each other. Under democracy, globalization implies that the decisions in solving major issues should be taken with the participation of all the countries of the world. It became increasingly clear not only for ordinary citizens, but also for policy makers factors, not only for those in developing countries, but also for those in developed countries that the results of globalization, as it was conducted until now, are not at the promised level – or at which it could and should be.

Reference to this concept gets a boost, a warning not to neglect its devastating consequences, both vertically and horizontally, since we live pretty harsh times, not being able to stop the disaster already produced by the incision of the crime microb where no one can administer prescriptions, therapies. Crime exacerbation has as a result those chronic energies of the human's decline, a human subject to vice, crime.

Science seeks wherever possible to penetrate the mystery of the world, but it is not yet comprehensive just because we do not have a scientific knowledge about human evil, which we could call psychology. Therefore, in this paper, we want to present the phenomenon of organized crime from the perspective of its existence as a result of the manifestation of human evil, intervened by loss of national identity of many citizens of this nation.

Keywords: organized crime, human evil, national identity, cause and effect, harmony.

Globalizarea ca fenomen social

„Umanitatea pare să se afle, la început de secol XXI, în fața unei situații paradoxale: pe de o parte înregistrează progrese incontestabile în domeniul științific, tehnologic, culturale, juridice, de cealaltă parte, omenirea manifestă o violență universală, aproape ontologică”.¹

Criminalitatea a fost și continuă să reprezinte cel mai periculos fenomen din societatea de astăzi, consecințele ei fiind considerabile atât pe plan economic, social și politic, reprezentând una dintre efectele negative ale globalizării. *Din nou globalizarea, dar fără un temei absolut, ci doar puțin tendențios, capabil să scoată și un râu din propria matcă.*

Considerată ca un simbol al contemporaneității, nu depinde de noi dacă acceptăm sau nu globalizarea deoarece ea există pur și simplu, iar noi ca și indivizi și națiuni suntem obligați să trăim sub spectrul ei. A acaparate toate domeniile vieții (politic, economic, social și religios), ajungând să ne întrebăm dacă nu suntem în pragul unei crize a sensurilor vieții.

Thoman Friedman a înțeles că „Oamenii întrebă: chiar dacă nu promovăm o politică și o geopolitică corecte și un geomanagement adecvat pentru o globalizare durabilă, există un alt set de politici, mai puțin tangibile, care trebuie avute în vedere – nevoia de măslini din noi

¹ S. G. Ungureanu, M. A. Popescu, *Agresiunea și violența împotriva copiilor – factor de risc al traficului cu minori*, articol publicat în **Marea criminalitate în contextual globalizării**, Ed. Universul juridic, București, 2012, p.118;

toți: nevoia de comunitate, de sensuri spirituale și valori în care să ne creștem copiii. Acestea ar trebui protejate și cultivate pentru ca globalizarea să fie durabilă”.

Acest fenomen atât de controversat, iarăși globalizarea, a apărut din nevoia de a scădea sentimentul izolării resimțit în multe țări în curs de dezvoltare, locuitorii săraci ai acestei zone având acces la cunoaștere în măsură mult mai mare decât cei bogați din lume în urmă cu un secol², dar și din nevoia de a genera un curent de opinie care să vizeze substanța reală a celui mai fascinant proces al lumii de azi în drumul ei către sine.³

Raportarea la acest concept devine un impuls, un avertisment spre a nu neglija consecințele devastatoare ale acestuia, atât pe verticală, cât și pe orizontală, deoarece trăim momente destul de vitregi, deloc surâzătoare în a mai putea opri dezastrul deja produs prin incizia făcută de microbul criminalității acolo unde nimeni nu mai poate administra rețete, terapii. Acutizarea criminalității a degajat acele energii cronice ale declinului ființei umane supuse viciului, crimei.

Însă cum ajungem să fim coordonați de acele energii negative care ne împing către acest tip de comportament?

O primă ipoteză pe care o considerăm potrivită pentru a fi supusă analizei este cea a pierderii identității naționale. Aceasta survine, din punctul meu de vedere, în urma globalizării, care așa cum este percepută și de către Yarou Ezrachi, „ori ne omogenizează doar la suprafață, iar rădăcinile culturale rămân, ori ne omogenizează odată cu rădăcinile și acționează fatal asupra mediului înconjurător, culturii și politicii.”

Identitatea națională – o problemă culturală

Din păcate, părem, la nivel național, să ne lepădăm tot mai mult și mai ușor de tradiții. Prin atitudinea noastră tot mai deschisă spre îmbrățișarea sărbătorilor străine, a deliciilor culturale de dincolo de granițe, dar și prin folosirea excesivă a unor cuvinte sau expresii străine, ne apropiem, deși unii dintre noi nu vor să recunoască sau, pur și simplu, nu pot, de pierderea identității naționale.

Într-adevăr, așa cum afirma și Victor E. Frankl noi mai avem o ultimă libertate umană – aceea de a ne alege atitudinea în indiferent de împrejurări, de a ne alege propria cale.⁴ De aceea, suntem de acord cu afirmația parintelui logoterapiei, care menționa: „că suntem 10% din ce ni se întâmplă și 90% cum reacționăm la ceea ce ni se întâmplă”.

Acest *cum reacționăm la ceea ce ni se întâmplă*, așa cum argumentează profesorul Constantin Popescu, „este expresia relației care se formează între ceea ce ni se întâmplă și cine suntem”.⁵ Suntem cu toții conștienți că e relativ greu să controlăm *ce ni se întâmplă*, însă trebuie să fim conștienți că în ceea ce privește felul în care răspundem la ceea ce ni se întâmplă, răspunsul e numai în mintea, sufletul și inima noastră. În acest context energia de care dispunem o folosim în sens pozitiv sau negativ.

Energiile pozitive ne întăresc sănătatea, făcându-ne să ne simțim împliniți cu ceea ce suntem, pe când energiile negative ne conduc spre un drum care consumă din potențialul de viață fără sens; noi acumulăm toate aceste energii din familia în care am crescut și școala care ne-a educat.⁶

Așadar, se poate afirma că totul se reduce la o problemă de psihologie și educație. Lipsa de atenție acordată copiilor în primii lor ani de viață îi va determina întotdeauna pe aceștia să umple acest gol în timpul vieții trăite în societate.

² J. E. Stiglitz, *Globalizarea*, Ed. Economică, București, p. 31;

³ D. Marin, *Globalizarea și proximitățile ei*, Ed. Economică, București, 2004, p. 15;

⁴ V. E. Frankl, *Man Search for Meaning*, Ed. Beacon Press, 2006 p.75

⁵ C. Popescu, *Despre viață și economie*, Ed. ASE, București, 2012, pag. 61;

⁶ După Osho, *Carte înțelegerii*, Ed. Mar, Constanța. 2006, pag.267;

Sunt de admirat cei care ajung să se bucure de atenția celor din jur prin realizările personale pozitive, însă, din nefericire, întâlnim tot mai multe cazuri care se evidențiază printr-o atitudine disprețuitoare la adresa statului, societății și cetățenilor acestui stat. Ne referim în acest context atât la cei ce decad până la săvârșirea de infracțiuni, indiferent de pericolul social, dar și la cei ce se ghidează după modele de viață străine din punct de vedere cultural, minimalizând în acest fel, cultura națională și, implicit, pierzându-și identitatea națională.

Eliberarea din acest lanț de atitudini, așa cum e înțeleasă și de Emil Cioran, „dacă ținem cu adevărat la ea, trebuie să izvorască din noi: în niciun caz nu trebuie să-o căutăm aieva, într-un sistem gata făcut, ori în nu știu ce doctrină orientală!”

Ne punem întrebarea în acest caz dacă tipurile de personalități amintite mai sus nu sunt o exemplificare a răului uman?

„Răul nu este comis de oameni care se simt nesiguri în privința dreptății lor, care își pun întrebări asupra propriilor motive, care se pot trăda pe ei înșiși. Răul în această lume este comis de bogătașii sufletului, de fariseii din zilele noastre, de aceea își dau singuri dreptate și cred despre sine că sunt fără de păcat, deoarece nu sunt dispuși să sufere disconfortul unei autoexaminări semnificative”.⁷

Astfel, ei invariabil vor considera că sunt superiori celor din jur și că toate faptele lor sunt din vina lumii. Acest gen de oameni nu sunt capabili să își asume propria răutate, proiectând-o asupra lumii.⁸

Răul uman – globalizat

Știința caută, pe cât posibil să pătrundă misterul lumii, însă nu este încă atotcuprinzătoare, tocmai pentru că „nu avem încă un corp de cunoaștere științifică despre răul uman pe care să-l putem numi psihologie”.⁹

Când amintim teoria conform căreia răul este în legătură cu uciderea, nu mă refer la faptul că acesta ucide spiritul sau alte atribute esențiale ale vieții, precum conștientizarea, voința sau autonomia, dar și la uciderea trupului.

În literatura de specialitate există trei modele teologice ale răului, toate având în comun neputința de a distinge răul uman (crima) de răul neintenționat, dar care produce daune, din păcate, de multe ori și umane nu doar materiale.

Primul model este cel al nondualismului hindus și budist. Răul este văzut drept partea cealaltă a monedei, adică dacă există viață trebuie să existe și moarte; dacă există creație trebuie să existe și distrugere. Așadar, distincția dintre bine și rău este văzută ca o iluzie.¹⁰

Al doilea model, „dualismul integrat”, propus de către Martin Buber, este văzut ca „o drojdie într-un aluat, iar fermentul pus în suflet de Dumnezeu, fără de care aluatul uman nu crește”.¹¹

Modelul major, etichetat de marele psiholog Peck „dualism diabolic”, este singurul care analizează în mod adecvat chestiunea crimei și a ucigașului.

Așadar, „răul uman”, în viziunea lui S.A. Diamond¹² reprezintă acele comportamente care promovează excesiv agresiunea interpersonală, cruzimea, ostilitatea, nepăsarea față de

⁷ M. Von Waldener, M.S. Peck, *What Return Can I Make*, Ed. Simon and Schister, 1985;

⁸ M. Scott Peck, *Psihologia minciunii – Speranța de a vindeca răul uman*, Ediția aII-a, Ed. Curtea Veche, București, 2012, tradusă în limba română de Lucian Popescu, pag. 85;

⁹ M. Scott Peck, *Psihologia minciunii – Speranța de a vindeca răul uman*, Ediția aII-a, Ed. Curtea Veche, București, 2012, tradusă în limba română de Lucian Popescu, pag. 43;

¹⁰ L.E. Nelson, *Purifying the Earthly Body of God: Religion and Ecology in Hindu India*, Ed. State University of New York Press, pg.62;

¹¹ C. Scribner s Son, *Good and Evil*, New York, 1953, p.94;

¹² S.A. Diamond, *The Psychology of Evil – Devils, Demond and the Daimonic*, 1996;

binele semenilor, auto-distrugerea, psihopatologia și mizeria umană în general, adică cele mai des întâlnite caracteristici la infractori, indiferent de natura actelor ce contravin legilor penale în vigoare.

Cei care aleg conduitele antisociale aderând la grupurile de crimă organizată ori prin comiterea de infracțiuni mai mult sau mai puțin grave, au și obligația de a răspunde pentru faptele lor. Persoanele în cauză au ales să-și urmeze voința, făcând doar ceea ce corespunde valorilor lor esențiale, subliniind încă o dată vulnerabilitățile existente la nivel individual și societal de rezistență la acest tip de „frustrare”, respectiv tip de criminalitate.

La acești indivizi putem vorbi chiar de „narcisism malign”¹³, prin prisma faptului că ei refuză încăpățânat să se supună legilor. O. Kernbeg și A. Salman descriu narcisismul malign printr-un sindrom de narcisism care a depășit tulburarea de personalitate narcisică, manifestând caracteristici antisociale suplimentare față de narcisistul clasic, trăsături paranoice și cel mai important, la aceste persoane se întâlnesc și caracteristici specifice psihopatiei.

Se aplică răul uman în general și, narcisismul malign, membrilor crimei organizate?

Categoric da, în special celor ce conduc aceste grupări. Totuși, prin rolul pe care îl au în cadrul organizațiilor de acest gen, toți membrii pot fi diagnosticați cu narcisism malign. E nevoie de multă încredere în propria persoană și propriile forțe pentru a-și îndeplini obligațiile.

În primul rând, un important aspect al acestei structuri piramidale tradiționale îl constituie faptul că vârstnicii din conducere nu participă în mod direct la acțiunile organizației și, în acest mod, sunt feriți de perspectiva constrângerii legale, de acțiunile eficiente ale poliției și de alte forme de control.

„*Ermetismul și conspirativitatea*” sunt trăsături definiții ale crimei organizate care derivă atât din vechea origine socio-culturală a fenomenului, cât și din necesitățile obiective, determinate de nevoia de autoprotecție, de evitare a penetrării structurii de către organismele abilitate prin lege.

Nu trebuie minimalizate și celelalte trăsături, respectiv:

„*Flexibilitate, rapiditate și capacitate de infiltrare*”, care de-a lungul timpului, au conferit organizațiilor mafioate o mare capacitate de adaptare, atât în privința domeniilor predilecte de activitate, cât și a condițiilor concrete, social-politice și istorice din țările în care s-au constituit. Astfel, având ca punct de placere zone minore ale economicului, crima organizată a ajuns să coordoneze cea mai mare parte a traficului de stupefiante pe plan mondial, a traficului de arme, a infracțiunilor informatice.

Despre „*caracterul transnațional*” al crimei organizate putem afirma că este o consecință directă atât a trăsăturilor menționate anterior, cât și a evoluției societății la nivel planetar.

„*Orientarea spre profit*” este de asemenea o caracteristică esențială a activității crimei organizate. Deși nu se urmărește o putere politică subterană, neavând decât tangențial legături cu mișcările revoluționare și cu terorismul politic, crima organizată nu ezită să penetreze structurile cele mai importante ale statului în scopul facilitării, acoperirii și imunității propriilor activități și structuri ilicite; devalorizându-le, distrugându-le esența și aruncându-le în afara legii.

„*Utilizarea forței*” în atingerea propriilor obiective se impune drept o caracteristică importantă a crimei organizate, deoarece modalitățile acesteia, respectiv: intimidarea, șantajul, corupția și violența sunt utilizate fie pentru a menține disciplina în interiorul propriei structuri, fie pentru „a pedepsi” acele persoane care, într-un fel sau altul, nu se supun intereselor mafioate sau acționează împotriva lor.

¹³ O. Kernberg, A. Salman, *Broken Structures: Severe Personality Disorders and Their Treatment*, 2003;

Putem concluziona astfel că „Impulsurile care determină organismele să funcționeze sunt numeroase și diferite, dintre care cea mai importantă este, fără îndoială, dorința egoistă de autoconservare, supraviețuire și fericire. Acțiunile omului sunt determinate deopotrivă de mobiluri ca satisfacerea instinctelor, nevoia de a se exprima, setea de putere și avere, aspirația la munca creatoare, intenția realizării propriilor scopuri și multe altele.”¹⁴

De aceea achișesem la părerea lui Vaclav Havel, care spunw că „Fără o revoluție globală în sfera conștiinței umane nu se va schimba nimic în bine...și catastrofa spre care se îndreaptă această lume – prăbușirea ecologică, socială, demografică sau generală a civilizaâiei – va fi inevitabilă.”

Câteva concluzii

Într-un Studiu privind starea socială și identitatea națională în România, realizat în anul 2012, de către Centrul Român de Studii și Strategii la întrebarea „În ce măsură vă simțiți român ?”, se obsearvă că 51,6% din respondenți au ales răspunsul „în totalitate”. Pentru 23,6% din respondenți „mult” reprezintă maniera în care se simt români. „Potrivit”, afirmă 19,0% din respondenți că se simt români, iar în ceea ce privește modalitățile care arată o intensitate mai mică sau absența acesteia în relația dintre individ și naționalitatea sa, „puțin” și „deloc” sunt foarte scăzute (5,0% pentru „puțin” și 0,9% pentru „deloc”).

„Europenizarea actuală a statelor europene a venit după sute de ani de așezare statală națională. Cred că nici nu ar fi posibilă comunitatea europeană așa cum este concepută acum, dacă nu ar exista o foarte clară delimitare națională și statală. Iar acest proiect european nu cred că tinde spre devalorizarea ideii de națiune sau de identitate culturală națională, ci doar la o redefinire politică a ideii de independență națională.”¹⁵

Expansiunea crimei organizate constituie o amenințare la adresa tuturor statelor lumii, impunând analiză și evaluare, în vederea luării de măsuri adecvate și conjugate pentru limitare și combatere, la nivel internațional, european și național.

La nivel național, criminalitatea organizată activează în toate sectoarele vieții economice și sociale, încercând să controleze zone, piețe financiare, infiltrarea în economia reală prin folosirea intimidării, coruperii cu scopul obținerii de profit și influență. Deschiderea frontierelor în regiune a facilitat mișcarea persoanelor, a mărfurilor și capitalurilor, grupurile crimei organizate acționând prin crearea de noi ramificații în state din Europa, America, dar și Asia, Africa și Australia și prin dezvoltarea de relații cu infractorii autohtoni.¹⁶

În domeniul siguranței naționale, în anul 2013, amenințările cu privire la siguranța națională sunt reprezentate de scurgerile de informații din instituțiile statului, externalizarea activităților de producție a unor componente produse până în prezent de firme de stat, privatizarea unor societăți și prin acest mod încercarea de scoatere din țară a tehnologiei folosite și destinate industriei de apărare, exporturile către societăți comerciale din state care susțin terorismul, de materiale și produse cu dublă utilizare.¹⁷

Facem un apel la conștientizarea cât mai deplină a identității naționale, la recuperarea identității pierdute pentru a o putea consolida, afirma și apăra împotriva tuturor încercărilor de amenințare și distrugere.

Așadar după cum afirma Albert Szent-Györgyi: „oamenii nu pot avea alt scop mai înalt decât să înobileze viața, să creeze o lume fără foamete, teamă și boli, o lume pașnică în

¹⁴ H. Selye, *Știință și viață*, Ed. Politică București, 1984, pag. 327;

¹⁵ Leon Volovici, *Israel și Europa de Est. O relație spirituală dificilă*, în „Journal for the Study of Religions and Ideologies”, 2008, Winter, 7, 21, pag. 146;

¹⁶ Evaluarea activității desfășurate de Poliția Română în anul 2013, pag. 18

¹⁷ Ibidem, pag. 21

care să domnească decența, echitatea, bunăvoința, armonia, cinstea și care să fie condusă cu înțelepciune și pricepere”¹⁸

Pe data de 5 aprilie, 2009, în Praga, Președintele Obama a ținut un discurs magnific în care a prezentat conceptul guvernamental al dezarmării nucleare sau „zero nuclear” în secolul 21. Acest concept este de importanță istorică mondială, deoarece imaginează, pentru prima dată în istorie, o cursă umană spre dezarmarea nucleară globală. Zero nuclear permite perspectiva armoniei globale ca și garantul ei universal.

Spre a depăși scepticismul multor oameni care nu au încredere în posibilitatea unei schimbări mondiale, este necesară o nouă valoare pozitivă mondială. Armonia socială globală, sau pur și simplu armonia, devine o asemenea valoare mondială. Aceasta este valoarea care va furniza supraviețuirea omenirii, dezvoltarea ei susținătoare, și prosperitatea cu toată diversitatea ei culturală în cel de-al 21-lea secol.

„Conducerea morală este mai puternică decât orice altă armă.” În secolul 21, conducerea morală poate fi mai puternică decât orice armă, doar cu costul unei noi valori puternice de prioritate. O asemenea valoare morală și socială este armonia. Pentru aceasta conducerea morală și socială în secolul 21 constă în înțelegerea științifică a unei priorități a **armoniei** și a avansării ei în viață.¹⁹

Așa cum spunea și Leonard Gavriliu „Dincolo de opțiunile politice și religioase, dincolo de coloratura etnică, dincolo de starea socială, oamenii au datoria primordială de a colabora eficient unii cu alții, pe terenul soluționării marilor probleme care le definesc existența.

BIBLIOGRAFIE

1. S.A. Diamond, *The Psychology of Evil – Devils, Demond and the Daimonic*, 1996;
2. V. E. Frankl, *Man Search for Meaning*, Ed. Beacon Press, 2006;
3. O. Kernberg, A. Salman, *Broken Structures: Severe Personality Disorders and Their Treatment*, 2003;
4. D. Marin, *Globalizarea și proximările ei*, Ed. Economică, bucurești, 2004;
5. L.E. Nelson, *Purifying the Earthly Body of God: Religion and Ecology in Hindu India*, Ed. State University of New York Press;
6. După Osho, *Carte înțelegerii*, Ed. Mar, Constanța. 2006;
7. C. Popescu, *Despre viață și economie*, Ed. ASE, București, 2012;
8. C. Scribner s Son, *Good and Evil*, New York, 1953;
9. M. Scott Peck, *Psihologia minciunii – Speranța de a vindeca răul uman*”, Ediția aII-a, Ed. Curtea Veche, București, 2012, tradusă în limba română de Lucian Popescu;
10. H. Selye, *Știință și viață*, Ed. Politică București, 1984;
11. J. E. Stiglitz, *Globalizarea*, Ed. Economică, București, 2005;
12. A.Szent - György, *Pledoarie pentru viață*, Ed. Politică, București, 1981;
13. S. G. Ungureanu, M. A. Popescu, *Agresiunea și violența împotriva copiilor – factor de risc al traficului cu minori*, articol publicat în **Marea criminalitate în contextual globalizării**, Ed. Universul juridic, București, 2012;
14. Leon Volovici, *Israel și Europa de Est. O relație spirituală dificilă*, în „Journal for the Study of Religions and Ideologies”, 2008, Winter, 7, 21;
15. M. Von Waldener, M.S. Peck, *What Return Can I Make*, Ed. Simon and Schister, 1985;
16. Evaluarea activitatii desfășurate de Politia Română în anul 2013;
17. http://www.peacefromharmony.org/?cat=ro_c&key=4.

¹⁸ A.Szent - György, *Pledoarie pentru viață*, Ed. Politică, București, 1981, pag. 215

¹⁹ http://www.peacefromharmony.org/?cat=ro_c&key=4